

УДК: 636.4.083.31

УМОВИ УТРИМАННЯ СВИНЕЙ – ОДИН ІЗ АСПЕКТІВ ЕФЕКТИВНОГО ВЕДЕННЯ ГАЛУЗІ

Шаповал І.Г., аспірант,

Бордун О.М, к.с.-г.н., старший науковий співробітник лабораторії тваринництва і кормовиробництва Інституту с/г Північного Сходу
shapoval86@mail.ru

Сумський національний аграрний університет, м. Суми

Анотація. Досліджено показники росту та збереженості поросят до відлучення та на ділянці дорощування, що утримувались у приміщеннях, де дезінфекція проводилась препаратом *Stalosan F*. При оцінці ефективності застосування даного препарату враховано та досліджено стан тварин та функцій організму, біохімічні показники крові піддослідних поросят.

Ключові слова: поросята, дезінфекція, дезінфектант *Stalosan F*, кров.

Актуальність проблеми. Величезні можливості нашої країни по виробництву свинини на сьогоднішній день не використано повністю. Одним із аспектів розвитку і вдосконалення свинарства, як провідної галузі національної економіки, є необхідність спрямувати зусилля виробництва й науки на одержання екологічно чистої свинини. Тобто поряд з використанням новітніх технологій у даній галузі потрібно намагатися дотримуватись нормативів екологічності та безпечності продукції свинарства.

Годівля тварин та мікроклімат виробничих приміщень є основними аспектами не лише ефективного ведення будь-якої галузі тваринництва, а необхідними умовами повної реалізації генетичного потенціалу у продуктивності кожного виду тварин. Тому доцільно враховувати та постійно намагатися удосконалювати всі необхідні параметри утримання тварин, експериментувати у даній сфері та створювати необхідні умови комфортного середовища утримання тварин [3]. Адже, як стверджує Л.І.Подобед, в етіології продукційних захворювань (95% усіх випадків загибелі поросят у перші місяці життя) фактори недотримання параметрів мікроклімату – одна зі стартових точок розвитку патологічних процесів[2]. На думку А.Палагути, вивчення і удосконалення гігієнічних умов утримання поросят необхідне не лише для підтримання стану здоров'я тварин на належному рівні, а й для економічності даної галузі [1].

На сьогоднішній день великі свинокомплекси досить швидко завоювали ринок виробництва свинини. На таких комплексах існують різні системи, що забезпечують оптимальну для кожного віку тварин температуру, вологість, швидкість руху повітря, світловий режим. Але залишаються невеликі ферми, які також мають право на існування. Та кожна ферма, незалежно від об'ємів виробництва продукції, повинна постійно адаптуватися до вимог щодо утримання тварин, вносити так би мовити нові корективи.

Завдання дослідження. Тобто, проводивши наші дослідження, ми ставили завдання з'ясувати ефективність препарату та його безпечність для тварин, а в подальшому його вплив на якість продукції, яку ми споживатимемо.

Провівши ряд досліджень на великих господарствах по вирощуванню свиней, ми задалися питаннями про використання даного препарату на невеликих свинофермах, його ефективності в умовах присутності тварин, де неможливо використання технології «все-зайнято, все-пусто». Метою досліджень ми вважали доцільним прослідити в динаміці показники росту і розвитку поросят-сисунів, а в подальшому і поросят на дорощуванні при використанні дезінфектанту *Сталосан*, вплив даного препарату на показники крові піддослідних поросят за умови використання препарату у присутності тварин.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження були проведені з використанням у якості об'єктів свиноматок, поросят-сисунів великої білої породи свиней у дослідному господарстві інституту АПВ, Сумського району, с.Сад, гематологічні спостереження у бактеріологічному відділі Обласної Ветеринарної лабораторії м. Суми. При проведенні досліджень враховувались: кількість технологічних поросят при відлученні, збереженість поросят на ділянці підсосу до відлучення, середня маса гнізда при відлученні, середня маса поросяти при відлученні. Для проведення дослідження було взято 20 голів свиноматок, які попоросившись, утворили гнізда поросят відповідно 10 гнізд контрольної групи і 10 – дослідної. Контрольна група тварин – це свиноматки, які утримувались у приміщеннях, де дезінфекція проводилась прийнятним методом. Дослідні тварини утримувались у приміщенні, де дезінфекція проводилась препаратом сталосан. Приміщення, де утримувались свиноматки дослідної групи до моменту постановки було оброблено препаратом відповідно до настанови по використанню у кількості 50 мг/м² методом розпилення. Регулярність проведення дезінфекції відповідала нормам щодо застосування сухого дезінфектанту Сталосан (таблиця 1)[4].

Таблиця 1

Регулярність проведення дезінфекції у свинарнику-маточнику.

№ п/п	Захід	Пояснення
1	1-ша дезінфекція	Перша дезінфекція була проведена за 3 дні до постановки тварин у свинарник-маточник.
2	2-а,3-я,4-а дезінфекції	Наступні 3 дезінфекції були проведені протягом перших трьох днів після постановки тварин у приміщення (тобто у присутності тварин).
3	5-та і до моменту відлучення	Наступні дезінфекції було проведено у присутності тварин до моменту відлучення з регулярністю 1 раз на 7 днів.

Результати дослідження. Як свідчать дані таблиці 2, показники збереженості поросят до відлучення та на дорощуванні у дослідній групі були дещо вищими і становили 87,1 % та 93,3% відповідно у порівнянні з аналогами з контрольної групи 82,3 % та 88,1%. При розрахунку показника збереженості до моменту відлучення враховувалася одна причина, за якої поросята виключалися з досліду, - падіж поросят. Тобто показник середньої маси поросяти при знятті з дорощування у дослідній групі на 1% вище ніж у контрольній, а саме на 0, 3 кг. Показник середньодобового приросту також на 0,01 кг більше у дослідній групі в порівнянні з контролем, що становить 2,9%. Як видно з матеріалів таблиці, життєздатність поросят була кращою в дослідній групі.

Таблиця 2

Показники росту та розвитку поросят при використанні препарату Сталосан у присутності тварин. $M \pm m$ (n=20)

Група	Кількість поросят при народженні/кількість технологічних поросят, гол.	Середня кількість поросят в 1 гнізді, гол.	Кількість поросят при відлученні, гол.	Збереженість поросят на підсосі, %	Середня маса поросяти при відлученні, кг	Збереженість поросят на дорощуванні, %	Середня маса 1 поросяти при знятті з дорощування, кг	Середньодобовий приріст поросят на дорощуванні, кг
Контрольна (10 гнізд)	110/102	10,2	84	82,3±6,52	9,5±0,6	88,1±3,74	30,5±0,1	348±10

Дослідна (10 п'язд)	121/109	10,9	95	87,1±2,63	9,68±0,42	93,3±2,93	0,8±0,2	368±9*
------------------------	---------	------	----	-----------	-----------	-----------	---------	--------

Примітка: * $P > 0,90$ порівняно з контролем

Слід зазначити, що поросята дослідної груп не відрізнялися у поведінці від поросят контрольної групи, майже не реагували на безпосередньо процес дезінфекції, що проводився у приміщеннях за їхньої присутності, активно споживали корми, не спостерігалось розладів бактеріологічної етіології.

Наступним етапом дослідження було взяти кров для аналізу. Кров отримали від 10 тварин 2-х місячного віку. Дані висвітлено у таблиці 3.

Таблиця 3

Біохімічні показники крові поросят. $M \pm m, n=10$

Групи	Біохімічні показники			
	Заг. білок г/см ³	Лужний резерв об%СО ₂	Заг. кальцій мг/100см ³	Неорг. фосфор. мг/100см ³
Контрольна	6,65±0,26	50,18±1,34	9,48±0,34	8,88±0,20
Дослідна	6,46±0,27	54,12±2,13*	9,48±0,31	8,95±0,19
Фізіологічна норма	5,5-8,5	45,0-55,0	10,0-14,0	4,0-8,0

Примітка: * $P > 0,90$ порівняно з контролем

Біохімічним аналізом крові встановлено, що використання сухого дезінфектанту Сталосану не викликало у поросят 2-х місячного віку суттєвих змін біохімічних показників крові (табл. 3). Концентрація кальцію у крові, одного з найважливіших компонентів системи, що регулює проникливість клітинних мембран і активатора процесу згортання крові, в дослідній і контрольній групах знаходилась на одному рівні, хоча і дещо нижче показника фізіологічно допустимих норм. Відмінностей між групами по даному показнику не простежувалось.

Концентрація фосфору, з яким тісно пов'язані всі види обміну в організмі, у крові поросят у дослідній групі була на 0,07 мг/100 см³ більшою від показників контрольної групи, що становить 0,79 %. Хоча даний показник був приблизно на одному рівні як в контрольній так і дослідній групі, але дещо вищий фізіологічно допустимих норм.

Слід зазначити, що важливим біохімічним показником крові поросят є зміна вмісту білка та його фракцій. Білковий спектр сироватки крові характеризує ступінь скоростиглості та здатність організму протистояти різним несприятливим факторам, так як процес утворення антитіл здійснюється при участі великої групи білків. Крім того, білки приймають участь в таких процесах як ріст, виявлення спадковості, м'язове скорочення, травлення, нервові процеси, секреція та інші. Отже, різниця вмісту білку у крові поросят дослідної та контрольної груп становило 0,19 г/см³, що становить на 2,89 % менше показник у дослідній ніж у контрольній групі. Показник лужного резерву становив різницю у 3,94 об%СО₂ між дослідною та контрольною групами, що у відсотковому співвідношенні становило 7,85 %.

Висновки.

1. Виходячи з даних досліджень можна зробити висновок, що використання дезінфектанту сталосан у дезінфекції приміщень, де утримувались глибокопоросні свиноматки, а у подальшому після опоросу і поросята, не вплинуло на біохімічні показники крові поросят. Це в свою чергу свідчить не лише про стабільність і незмінність процесу росту і розвитку молодняку свиней при використанні даного препарату.

2. Завдяки використанню даного препарату у виробничих приміщеннях знижується концентрація шкідливих газів у повітрі, як результат зменшується падіж і підвищуються прирости.

Література

1. Палагута А. Мікроклімат для поросят/А.Палагута//Агробізнес Сьогодні. –2010, – № 23.
2. Подобед Л.И./ Интенсивное выращивание поросят/Л.И.Подобед.–Киев:ООО "ПолиграфИнко", 2010.–201с.
3. Milligan, B.N./ Birth weight variation in the domestic pig: effects on offspring survival, weight gain and suckling behaviour./ Milligan B.N., D. Fraser, D.L.Kramer, // Applied Animal Behaviour Science.–2001,–№ 73.–P. 179-191.
4. Stalosan // <http://www.berkut.kiev.ua/dezinfektantu/aboutdez/71-stalosan>

УСЛОВИЯ СОДЕРЖАНИЯ СВИНЕЙ – ОДИН ИЗ ГЛАВНЫХ АСПЕКТОВ ЭФФЕКТИВНОГО ВЕДЕНИЯ ОТРАСЛИ.

Шаповал И.Г., аспирант, Бордун О.Н., к.с.-г.н., старший научный сотрудник лаборатории животноводства и кормопроизводства Института сельского хозяйства Северного Востока, shapoval86@mail.ru

Сумской национальной аграрный университет, г. Сумы

Аннотация. Было изучено показатели роста и сохранности поросят до момента отъема та на дорастивании, которые содержались в помещениях, где дезинфекцию проводили препаратом Stalosan F. При оценке эффективности использования данного препарата учитывали и исследовали состояние животных та функций организма, биохимические показатели крови подопытных поросят.

Ключевые слова: поросята, дезинфекция, дезинфектант Stalosan F, кровь.

CONDITIONS OF PIGS' KEEPING IS MAIN ASPECT OF EFFECTIVE MAINTENSE OF LIVESTOCK ENTERPRISE.

Shapoval I.H., Bordun A. N. shapoval86@mail.ru

Sumy National Agrarian University, Sumy

Summary. Indicators of piglet's preweaning growth and livability on the nursery site which were housed in barn where disinfection was carried out by Stalosan F., were studied. When we assess efficiency of this preparation's usage we have considered and investigated a condition of an animal and an organism's functions, indicators of blood's biomedical measurement of experimental piglets.

Key words: piglets, disinfection, disinfectant Stalosan F, blood.